

ESTILS

Votants 2.0: el 'kit' tecnològic per a un any electoral

Diverses aplicacions de mòbil i algunes webs recopilen informació sobre programes electorals i activitats dels polítics

NEREIDA CARRILLO
BARCELONA

Els vídeos virals com el *run run* d'Ada Colau o el de la CUP de Tàrraga, juntament amb l'allau de piulades i *hashtags* electorals, proven que els partits esmolten les eines digitals en campanya. Però, i els ciutadans? Més enllà dels comentaris en 140 caràcters sobre política, les aplis i les webs d'informació política i de fiscalització dels càrrecs públics eixamplen les maneres com els ciutadans s'informen i actuen. Catalunya i Espanya van a remolc d'una tendència que en el món anglosaxó fa temps que ha arrelat. A un altre ritme, però, les iniciatives van brollant i formen tot un *kit* tecnològic imprescindible per un any d'eleccions municipals, catalanes i espanyoles.

Per posar a punt el mòbil, hi ha projectes com ara El Teu Parlament, Congreso 2.0 i Electorability. El Teu Parlament és una idea gesta-

da el maig del 2014 per quatre estudiants de ciències polítiques de la Universitat Pompeu Fabra. L'aplicació, que s'està construint i encara busca finançament a Goteo, té com a objectiu que els usuaris rebin informació personalitzada sobre l'activitat parlamentària. En aquesta línia, Congreso 2.0, ja disponible per a Android i iOS, ofereix la possibilitat de consultar les lleis aprovades, rebutjades i en tramitació al Congrés de Diputats.

Propostes comparades

Un altre projecte que aviat els ciutadans podran tenir a la butxaca és l'apli Electorability, que pretén comparar els programes electorals dels partits i estudiar la viabilitat de les seves propostes. La periodista Idoia Sota, impulsora del projecte, explica que ara mateix busquen finançament per veure la llum abans de les eleccions espanyoles, previstes per a finals d'any. "La filosofia és posar al'abast dels ciutadans una eina que sigui útil a l'hora de prendre decisions de vot més enllà del so-

roll”, explica Sota. L’aplicació tindrà un grup d’experts col·laboradors que respondrà als dubtes dels ciutadans i també, seguint la tendència d’utilitzar mecàniques de joc (ludificació), oferirà un test perquè cadascú sàpiga quin partit està més en consonància amb la seva ideologia, a l’estil del joc que proposava la web Elecciones.es per als comicis europeus del 2014. L’eina també vol fer seguiment del compliment de les promeses. Sota creu que la majoria de ciutadans no té temps per digerir tots els programes electorals i molta gent vota sense conèixer les propostes. “El nostre objectiu –explica la periodista– és reduir el nombre de persones que acudeixen a les eleccions per impulsos emocionals o per les últimes enquestes”.

Els indults i el BOE

Més enllà de les promeses, per prendre decisions de vot són molt rellevants els fets, el que els polítics han fet en l’últim mandat. Les institucions han començat a obrir tímidament l’aixeta de la transparència

amb webs com la impulsada per la Generalitat de Catalunya. Però ciutadans, professionals i organitzacions han desenvolupat també les seves pròpies eines. Per posar a l’abast informació, la Fundació Civio ha impulsat projectes com ara Tude-rechoasaber.com, El BOE Nuestro de Cada Día i El Indultómetro.

La primera iniciativa recopila preguntes dels ciutadans a les institucions i intenta obtenir-hi resposta. La segona recull l’escrutini del BOE que fa la periodista Eva Belmonte.

Per la seva banda, El Indultómetro estudia els indults concedits pel govern espanyol des del 1996. En aquesta línia s’emmarca també el projecte Apps4citizens, que recopila i recomana aplicacions que, consideren, ajuden a “millorar la qualitat democràtica”. Ricard Espelt, que n’és coordinador, assegura que aquestes aplis poden “generar models de contrapoder” i que, en la seva majoria, neixen amb “un esperit de compromís social i polític i una voluntat de transformar”.

01 i 02. Les xarxes socials tenen un gran protagonisme en política, ja sigui al mateix Parlament o en manifestacions.

P. TORDERA / M. ROVIRA

03. La web Kuorum posa en contacte polítics i ciutadans. ARA
04. La web de transparència del Govern. ARA

Internet, un nou Gran Germà per als polítics

La fiscalització de la política a través d’eines tecnològiques porta ja anys de recorregut a escala internacional, sobretot en el món anglosaxó. Als Estats Units, per exemple, l’apli Dollarocracy permet saber d’on vénen els fons de les campanyes electorals de cada candidat i Open States ofereix la possibilitat de fer el seguiment de les lleis que es debaten al Capitoli. Aquesta última iniciativa està impulsada per la Sunlight Foundation, que treballa per la transparència i l’empoderament polític dels ciutadans.

En l’àmbit de la transparència, al Regne Unit es va posar en marxa la web They Work for You (treballen per a tu), impulsada per l’organització sense ànim de lucre My Society i on es poden consultar els perfils dels parlamentaris i les seves votacions. En l’àmbit comunitari, destaca la iniciativa Ask the EU, per formular preguntes a les institucions europees. Amb la filosofia de la política vigilada i guanyadora d’un premi Pulitzer, la web Politifact comprova dades i afirmacions dels representants públics dels Estats Units per saber si són prou rigoroses o contenen errors. Pel que fa als països llatinoamericans, al Brasil compten amb la web Corrupteca, que es defineix com la “biblioteca internacional de la corrupció”.

Espelt explica que les regles de joc ara mateix no fomenten la fiscalització de la política, és a dir, no serveix de gaire seguir l’activitat d’un determinat diputat si després no se’l pot votar perquè les llistes són tancades. “Canviar les regles de joc és un element imprescindible perquè es reforcin les possibilitats que la tecnologia permet”, afirma Espelt. “La gent no vol participar, la gent vol decidir. I participa si té la possibilitat de decidir”, rebla.

Controlar els polítics

En la línia de la política vigilada, trobem iniciatives com ara Qué Hacen los Diputados. A través d’aquesta web, els ciutadans poden revisar, de cadascun dels 350 diputats al Congrés, el que ha votat a favor i en contra, els dies que no ha votat com també el seu salari i declaració de béns. Un altre projecte que posa la lupa sobre els representants públics és Epolitic.org, que recopila els seus currículums. La iniciativa va néixer com un treball acadèmic l’abril del 2014 i ara mateix ja reuneix més de

1.100 currículums. A través del seu compte de Twitter han llançat una campanya per encoratjar els caps de llista als comicis municipals a posar a la llum pública la seva trajectòria professional i política.

Si aquestes eines es basen en el que els polítics fan, també n’hi ha que posen el focus en el que desfan, és a dir, en les piulades que esborren: són Politwoops i Digo Diego. Les piulades suprimides reflecteixen rrelliscades dels polítics, textos amb faltes o opinions personals que potser no coincideixen amb les del seu partit, entre d’altres. Fa un temps era curiós veure com aquells que van donar suport a Carme Chacón van esborrar les seves piulades quan Alfredo Pérez Rubalcaba va guanyar la cursa per liderar el PSOE, o com diputats que feien broma del rei Joan Carles i els elefants després reculaven.

Ciudadà i polític, en contacte

Un pas més enllà de la informació i la transparència se situa la participació. Ja hi ha plataformes com Kuorum.org que posen en contacte polítics i ciutadans per debatre iniciatives concretes. Els polítics –que paguen 10 euros mensuals– poden plantejar els seus projectes polítics i debatre’ls amb els ciutadans, a qui la plataforma ofereix la possibilitat de fer propostes. El CEO i cofundador de la iniciativa, Matías Nso, explica el funcionament: “Participes amb un polític que està disposat a escoltar la teva veu i potser a defensar la teva postura”. Kuorum va néixer el 2013 i en l’actualitat compta amb 3.000 usuaris registrats i 15 polítics que hi participen i que, segons Nso, són innovadors i “no tenen por d’exposar-se a l’opinió pública”. “Volem canviar el model de ciberactivisme tradicional”, explica el cofundador de la plataforma. I ho fan en dos sentits: d’una banda, convertint al polític en “client” i fent que les organitzacions hi participin de manera gratuïta i, de l’altra, canviant l’estratègia de comunicació. “Sense fer una comunicació de confrontació sinó fent una comunicació totalment positiva pots aconseguir influir sense ser un lobi”, afegeix Nso.

“La transparència ens produeix una sensació de frustració –explica aquest enginyer industrial–. La nostra resposta és de protesta reactiva”. I afegeix que cal incrementar la participació ciutadana en la política: “Nosaltres fem sempre l’acudit que el 60% de la població és idiota en el sentit originari de la paraula [aquell que no participa en els assumptes de la polis en l’antiga Grècia]. La gent ja no confia en la democràcia i això és molt perillós. Per això li volem donar aquest enfocament positiu al ciberactivisme”.